

કસોટી - ૧

હવામાન (૧૦.૪.૫ થી ૧૦.૪.૮)

- ❖ વાતાવરણ કોને કહે છે ?
- ❖ હવામાન કોને કહે છે ?
- ❖ આપણાં દેશમાં કેટલી ઋતુઓ છે ?
- ❖ પવન એટલે શું ?
- ❖ ગતિમાં હવા હોય ત્યારે શું કહેવાય છે ?
- ❖ ભેજ કોને કહે છે ?
- ❖ રાત કરતાં દિવસનું હવામાન શાથી ગરમ હોય છે ?
- ❖ હવામાનનો ભેજ ખુબ ઠંડો પડે ત્યારે શું પડે ?
- ❖ હવામાનમાં ભેજનું પ્રમાણ વધી જાય ત્યારે શું પડે ?
- ❖ કઈ ઋતુમાં ભીનાં કપડાં જલ્દી સુકાતાં નથી ?
- ❖ ભેજનું પ્રમાણ સૌથી વધારે કઈ ઋતુમાં હોય છે ?

જમીન (૧૦.૪.૯ થી ૧૦.૪.૧૩)

- ❖ મનુષ્યને જમીન કઈ કઈ રીતે ઉપયોગી છે ?
- ❖ જમીન શાની બનેલી છે ?
- ❖ જમીનનાં મુખ્ય પ્રકારો કયા કયા છે ?
- ❖ કાળી માટીવાળી જમીનમાં કયા કયા પાક સારા થાય છે ?
- ❖ કાંપવાળી જમીનમાં કયા કયા પાક સારા થાય છે ?
- ❖ નદીનીરેતાળ જમીનમાં શું શું ઉગાડી શકાય છે ?
- ❖ ખાતર કેટલા પ્રકારના હોય છે ? કયા કયા ?
- ❖ કઈ જમીન વધારે ફળદ્રુપ ગણાય ?
- ❖ કુદરતી ખાતર કોને કહેવાય ?
- ❖ કૃત્રિમ ખાતર કેવી રીતે તૈયાર થાય છે ?
- ❖ જમીનનું બંધારણ કયા ખાતરનાં ઉપયોગ થી સુધરે છે ?

આપણો આહાર (૭.૪.૧ થી ૭.૪.૪)

- ❖ ખોરાકના મુખ્ય ઘટકો કયા કયા છે ?
- ❖ આપણા આહારમાં કેટલા સ્વરૂપો છે ? કયા કયા ?
- ❖ સમતોલ આહાર એટલે શું ?
- ❖ પ્રદુષિત પાણીથી કયા કયા રોગો ફેલાય છે ?
- ❖ પાણી કેવી રીતે પ્રદુષિત થાય છે ?
- ❖ કયા આહારમાં કુગ અને રોગના જીવાણુઓ ઉત્પન્ન થાય છે ?
- ❖ કયા પ્રકારના ખોરાક આપણા શરીરને નુકસાન કરે છે ?
- ❖ પીવાના પાણીને શુદ્ધ કરવાની મુખ્ય રીતો કઈ કઈ છે ?
- ❖ પીવાનું પાણી વધુ શુદ્ધ કરવા માટે તેને શું કરવું જોઈએ ?
- ❖ પીવાના પાણીને ચોખ્ખું બનાવવા તેમાં શાની પોટલી નાખવી જોઈએ ?

Appendix - VII (D)

આપણું શરીર (૭.૩.૧ - ૭.૩.૪)

- આપણા શરીરના મુખ્ય ભાગ કેટલા છે ?
- ઘડ એટલે શું ?
- માથાના ભાગમાં કયા કયા અવયવો આવેલા છે ?
- ઘડનાં ભાગમાં કયા કયા અવયવો આવેલા છે ?
- છાતી ક્યારે કુલે છે ?
- ફેફસા શું કાર્ય કરે છે ?
- છાતી ક્યારે દબાતી જણાય છે ?
- શરીરનું લોહી ચોખ્ખું કયા ધાય છે ?
- આપણા શરીરનો વિકાસ શાના લીધે થાય છે ?
- આપણા શરીરમાં હૃદય શું કામ કરે છે ?

હવા (૧૦.૩.૨)

- હવાનો આકાર શું છે ?
- હવા કોને કોને ઉપયોગી છે ?
- શુદ્ધ કે ચોખ્ખી હવા કોને કહેવાય ?
- તંદુરસ્ત રહેવા માટે આપણે કેવી હવા શ્વાસમાં લેવી જોઈએ ?
- શુદ્ધ હવા મેળવવા ક્યાં ક્યાં સ્થળોએ જવું જોઈએ ?

જળ એજ ગ્રુપન (૧૦.૩.૪- ૧૦.૩.૫)

- જળાશયોનાં પાણી શાથી ગરમ થાય છે ?
- સૂર્યની ગરમીથી ગરમ થયેલા પાણીનું શું થાય છે ?
- વાદળાં ઠંડા પડે એટલે શું થાય છે ?
- આકાશમાંથી પડતાં પાણીનાં ટીપાંને શું કહેવાય ?
- પૃથ્વી પર પાણીની જરૂર કોને કોને પડે છે ?
- ક્યાં ક્યાં સ્થળોથી આપણને પાણી મળે છે ?
- તમારા ઘરમાં પાણીનો સંગ્રહ ક્યાં કરવામાં આવે છે ?
- વરસાદ ન પડે તો તેની ખેતી પર શી અસર થાય છે ?
- તમારા ઘરમાં ક્યાં ક્યાં કામ માટે સૌથી વધુ પાણીની જરૂર પડે છે ?
- પાણીએ કોની સંપત્તિ છે ?

હવા અને પાણીનું પ્રદુષણ (૧૦.૩.૩- ૧૦.૩.૬)

- હવા ઝેરી શાથી બને છે ?
- ઝેરી હવા લેવાથી શું થાય છે ?
- કેવી હવા પ્રદુષિત કહેવાય ?
- ક્યારો બાળવાથી શું થાય છે ?
- પ્રદુષિત હવાથી બચવા શું કરવું જોઈએ ?
- જળાશયોનું પાણી દુષિત કેમ બને છે ?
- દુષિત પાણી પીવાથી શું થાય છે ?
- ગામડામાં તળાવ કે નદીનાં પાણી કેમ ચોખ્ખાં રહેતા નથી ?
- પાણી ચોખ્ખું રાખવાના ચાર ઉપાયો જણાવો.
- હવા ચોખ્ખી રાખવાના ચાર ઉપાયો લખો.